

Bettino Craxi ha dimitit dels seus càrrecs dins el PSI pel les nombroses causes judicials iniciades contra ell.

ARXIU

DOCUMENT

Bettino Craxi, el darrer dels corruptes

Piazza Duomo, 19. Milano

Des de la seua oficina del Duomo de Milà, el líder socialista italià Bettino Craxi dirigia més que el partit. Ara l'esperen set processos per corrupció. Però l'empremta de les seues activitats ha arrossegat moltes altres personalitats polítiques de la ciutat.

L'edifici és impressionant. De propietat municipal, el número 19 de la Piazza Duomo de Milà allotja

en la quarta planta, segons la placa de la porta, un Institut Social d'Estudis Europeus que, en la pràctica, és el quarter general de Bettino Craxi. Es tracta d'un luxós despatx de 358 metres quadrats, amb un lloguer anual de prop de 50 milions de lires (una minúcia: 4 milions de pesetes, més o menys). Dos pisos més avall hi ha un altre despatx que correspon al cunyat de Craxi, Paolo Pillitteri. Entre els dos, al tercer pis, hi ha les oficines de l'Opera Nazionale Montessori, amb el despatx d'Anna Craxi. Tots tres despatxos han estat durant anys el veritable centre de poder de Milà.

O això és, almenys, el que es desprèn de les enquestes judicials sobre suborns, tràfic d'influències i pràctiques il·legals que han esquitxat "l'amo" Craxi fins fer-lo dimitir. "Nosaltres anàvem al Duomo...", han repetit els principals acusats davant els jutges una vegada i una altra. Allà, al Duomo, eren rebuts invariablement per la gent de confiança de Craxi, Pillitteri i també Carlo Tognoli, l'acorralat antic batlle de Milà.

Quan el dirigent somalí Mohamed Farah Aidid es veu forçat a parlar de tres xecs irregulars firmats al seu favor per Pietro Bearzi, diu la frase màgica: "Els signà, davant meu, a l'oficina de Pillitteri, al 19 de la Plaça del Duomo". Pillitteri, entre altres coses, feia aleshores de president de la cambra de comerç italo-somalí. L'adreça és recordada també per l'arquitecte Garampelli, que reconeix que

va lliurar un sobre blanc amb diners al socialista Sergio Radaelli, conseller de la societat d'aeroports i de la Banca Cariplo. El lliurament es va fer, també, a l'oficina de Pillitteri.

Per aquesta oficina, que alguns creuen que pertany a Radaelli, passa també el democristià Maurizio Prada a cobrar la part de "subvenció empresarial" que li correspon per a la campanya electoral municipal del 90. La història, contada per ell mateix, revela fins a quin punt tot l'entramat polític italià accepta aquestes pràctiques amb normalitat: "Jo he rebut prop de 500 milions de lires de Vincenzo Romagnoli arran de la campanya electoral per a les municipals de 1990. Els pagaments els va fer a l'oficina de Radaelli, a la Plaça del Duomo", diu davant els jutges. Radaelli ho confirma: "Jo he presidit el lliurament de tres pagues de part

de Vincenzo Romagnoli. En dues ocasions ens va repartir els diners a Prada i a mi al seu despatx. La tercera vegada ens va pagar al número 19 de la Plaça del Duomo". El dirigent ex-comunista Luigi Carnevale encara ha certificat haver escoltat diverses vegades a importants amics de Craxi, com l'arquitecte Silvano Larini, parlar del repartiment de sumes irregulars "meitat per al partit, meitat per a Piazza Duomo".

La gran investigació del jutge Di Pietro sobre els suborns a Milà ha posat de relleu una sèrie espectacular de casos, gairebé sempre relacionats amb el PSI de Craxi, però no solament amb ell. El president de Lodigiani, la tercera constructora d'Itàlia, ha arribat a declarar que unes eleccions li costen aproximadament uns mil milions de lires *blanques* (lega-

demostrat que van acabar convertits en gratificacions, més del que va costar el teatre.

Encara una altra. La connexió ferroviària entre les estacions de Milà, amb un pressupost final de 160.000 milions de pessetes va aportar mil milions de pessetes a les caixes dels partits. Tot això en pocs anys i en la mateixa ciutat, gairebé en el mateix despatx.

És fàcil deduir que un volum de transaccions com aquest no podia passar desapercebut als ciutadans ni als jutges. I així ha arribat la situació en què ens trobem, amb l'encausament de Craxi, del ministre Martelli, dels alcaldes de Roma i Milà, de 75 diputats, ministres i funcionaris especialment socialistes i democristians, però també d'altres partits: republicans, ex-comunistes, socialdemò-

És clar que no tots els diners han anat a parar al partit. La fiscalia milanesa ha descobert que Mario Chiesa, un modest funcionari del partit encarregat de cobrar alguns suborns, té en realitat un patrimoni personal de més d'11.000 milions de pessetes. Els jutges han arribat a calcular els percentatges de les comissions: en la compra de béns i serveis, un 10%; en les transaccions immobiliàries, un 8%; per construir una carretera sense passar per concurs públic, un altre 8%; un 3% com a mínim per qualsevol obra pública.

Les empreses més grans, com Fiat, Ferruzzi i les constructores, han reconegut que, al final, ja no pagaven tant per obra sinó un fix anual estipulat per les dues parts. En total, els jutges ja han detingut 828 persones i han obert més de mil sumaris.

Els tres últims batlles de Milà s'han vist implicats en els sumaris per malversació de fons públics, convertits en gratificacions i finançament irregular de partits.

APXIU

litzades) com a donatiu a tots els partits –de la DC al PSD– i una quantitat difícil de calcular en diners negres. La setmana passada Vincenzo Lodigiani reconeixia haver pagat quasi cinc mil milions de pessetes a democristians i socialistes per la concessió irregular de construcció de carreteres.

L'enquesta judicial ha permès conèixer casos com els següents. L'ampliació de l'aeroport de Malpensa hauria d'haver costat 40.000 milions de pessetes. Va acabar costant-ne 220.000. Se sap amb seguretat que, almenys, 60.000 milions (més diners que el pressupost inicial) van servir per a "gratificacions".

Un altre exemple. El Piccolo Teatro havia de costar 800 milions de pessetes. Al final va costar més de 6.600 milions de pessetes. 20.000 milions de pessetes està

crates... De la coalició de govern només sembla salvar-se, per ara, el Partit Liberal.

Dimecres passat un informe conclouïa que el finançament irregular dels partits italians havia motivat un increment del 6'6% del dèficit pressupostari italià. Segons aquest informe, filtrat pel diari *La Stampa*, el conjunt de comissions il·legals, pagades per empresaris i amb repercussió sobre els pressupostos, que van anar a engrair les caixes negres dels partits italians va sumar durant el 1992 més de set-cents cinquanta mil milions de pessetes. Aquesta xifra és cinc vegades superior al finançament legal dels partits italians i representa el 0'4% del Producte Interior Brut.

Altres estudis parlen de xifres que, simplement, superaria el PIB italià.

Itàlia es pregunta on porta aquesta situació. No sembla privativa seua. A França es van donar escàndols semblants fins que una llei va resoldre la clarificació del finançament dels partits a canvi d'una discutida amnistia als polítics involucrats. A l'estat espanyol la punta de l'iceberg deixa entreveure una situació també alarmant. A Alemanya, a Dinamarca, a Grècia, una mica pertot arreu han aflorat els problemes de tràfic d'influències i finançament irregular dels partits i dels polítics. Però enlloc s'ha arribat encara a l'extrem italià, on la corrupció ja es pot comptabilitzar en relació amb el Producte Interior Brut amb una xifra de les que apareixen en lletres grosses.

Vicent Partal